

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST BLÍŽ ŽIVOTU I PRAXI

Jak propojit výuku českého jazyka s každodenním životem a potřebami budoucí profese? Přesně na to hledá odpověď krajský kabinet čtenářské gramotnosti v projektu IDZOK. Pět metodiček z různých středních škol v Olomouckém kraji připravuje metodické listy, které ukazují, že čtení nemusí být jen školní povinnost, ale praktická dovednost využitelná při práci i v běžném životě.

Metodické listy i příklady dobré praxe budou postupně zveřejňovány na portálu Olomouckého kraje.

Nový vzdělávací program pro podporu čtenářské gramotnosti žáků SOŠ v Olomouckém kraji

V rámci projektu Implementace dlouhodobého záměru vzdělávání Olomouckého kraje (IDZOK) vznikl unikátní vzdělávací program, který se zaměřuje na rozvoj čtenářské gramotnosti u žáků středních odborných škol nematuritních oborů. Na jeho přípravě pracovala pětice metodiček krajského kabinetu čtenářské gramotnosti, které vytvořily soubor metodických listů v celkovém rozsahu 23 výukových bloků.

Výsledkem je ucelený vzdělávací program (VP), jehož hlavním cílem je rozvíjet u žáků tzv. funkční čtenářskou gramotnost – tedy schopnost porozumět různorodým typům textů, kriticky s nimi pracovat a dokázat využít získané informace v běžném životě i profesní praxi.

Program vychází ze skutečnosti, že žáci nematuritních oborů často směřují přímo do pracovního života, proto není cílem pouze posílit jejich školní úspěšnost, ale především jim pomoci získat dovednosti potřebné pro zvládnání každodenních situací – od porozumění pracovním instrukcím a orientace v úředních dokumentech, přes čtení návodů a práci s digitálními texty, až po schopnost vyhodnocovat mediální sdělení.

Součástí programu jsou aktivity, které

- podporují aktivní čtení různých typů textů,
- vedou žáky k porozumění významu textu, jeho záměru a souvislostem,
- rozvíjejí kritické myšlení a samostatný úsudek,
- umožňují praktickou aplikaci čtenářských dovedností v modelových i reálných životních situacích.

Každý metodický list nabízí detailní metodiku k jednotlivým vyučovacím hodinám, včetně cílových kompetencí, inovativních postupů výuky, formativního ověřování i závěrečného testu. Učitelé přitom nemusí využít celý program – mohou si zvolit jen ta témata, která aktuálně potřebují se svými žáky procvičit.

Nové materiály se zaměřují na komunikaci, sloh, práci s textem, mediální i estetickou výchovu – vždy s důrazem na to, aby žáci učňovských oborů dokázali informace nejen správně číst, ale také je pochopit a použít. Učitelé tu najdou inspiraci, jak čtenářskou gramotnost smysluplně propojit i s odbornými předměty.

Záměrem je, aby žáci prostřednictvím programu získali nejen lepší orientaci ve světě textů, ale také schopnost efektivně komunikovat, rozhodovat se, řešit problémy a úspěšně se uplatnit ve světě práce i v běžném životě. Čtenářská gramotnost se tak stává jedním ze základních stavebních kamenů jejich budoucí funkční gramotnosti.

Pozvánka na listopadovou platformu k rozvoji čtenářské gramotnosti

Srdečně Vás zveme na setkání platformy kabinetu čtenářské gramotnosti v projektu „Implementace dlouhodobého záměru v Olomouckém kraji (IDZOK)“, které se uskuteční v průběhu října. Setkání nabídne možnost nahlédnout do aktuálních aktivit projektu, sdílet zkušenosti a společně hledat nové cesty podpory čtenářské gramotnosti.

Program setkání:

Setkání začne představením projektu „Implementace dlouhodobého záměru v Olomouckém kraji“. Následovat bude vystoupení žáků Střední školy sociální péče a služeb v Zábřehu, kteří předvedou, jak se čtenářská gramotnost uplatňuje v praxi. Poté bude představena činnost kabinetu čtenářské gramotnosti v rámci projektu IDZOK.

Účastníci uvidí ukázky z tvorby metodických listů a plán jejich pilotního ověřování. Součástí programu bude také vytváření „kolegia“ pedagogů, kteří spolupracují s kabinetem ČG. Následně proběhne diskuse o nových tématech a směrech činnosti kabinetu, během níž budou mít pedagogové možnost vyjádřit poptávku po aktivitách a poskytnout zpětnou vazbu. Setkání bude zakončeno průběžnou otevřenou diskusí.

Setkání je určeno zejména pedagogům středních odborných škol, kteří chtějí posílit čtenářské dovednosti svých žáků a zapojit se do spolupráce s krajským kabinetem čtenářské gramotnosti.

Přijďte se inspirovat, sdílet své zkušenosti a stát se součástí vznikající komunity učitelů, kterým záleží na praktickém rozvoji čtenářské gramotnosti.

Mgr. Veronika Pospíšilová

9/2025